Пам'ятайте про Україну!

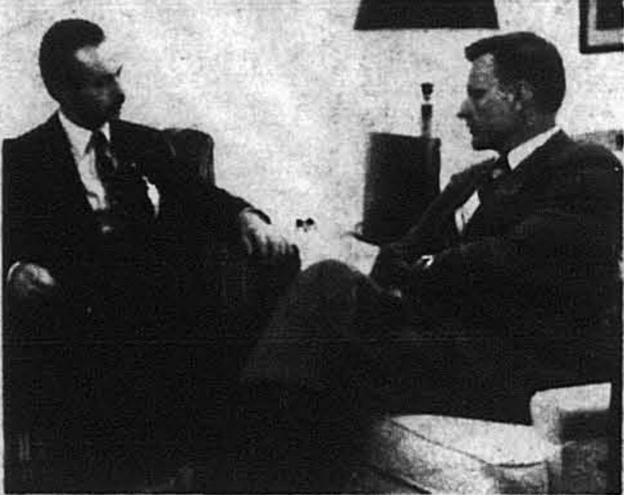
СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302
Телефони. (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 181. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 11-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 11, 1979 No. 181. VOL. LXXXVI.

В. МОРОЗ ВІДБУВ ЗУСТРІЧ З Д-РОМ З. БЖЕЗІНЬСКИМ

Як уже інформовано, у середу, 18-го липня, Валентин Мороз відбув зустріч з д-ром Збігнєвом Бжезіньским, асистентом президента Джіммі Картера в справах крайової безпеки. Згідно з офіційним комунікатом Білого Дому, під час розмов В. Мороз висловив на руки д-ра Бжезіньского вдячність і подяку президентові Джіммі Картерові за заходи у справі свого звільнення. Морозові товаришив його син Валентин мол. На фото вгорі, що його одержала редакція „Свободи" з Білого Дому, — В. Мороз у розмові з д-ром З. Бжезіньским.

СЕНАТОР МОЙНІГЕН ПРОТИ УЗАЛЕЖНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ ЗСА ВІД АРАБСЬКОЇ НАФТИ

Вашінгтон. — Демократичний сенатор Деніел Мойніген із Ню Йорку заявив, що він не буде підтримувати кандидатуру президента Картера на другу каденцію, поки не стане ясним, що американська закордонна політика у відношенні до Ізраїлю є незалежна від бажань і вимог арабських продуцентів нафти.

Сенатор із нюйоркського стейту, колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях і колишній амбасадор ЗСА в Індії, тепер один із найвпливовіших мужів в Сенаті, висловився рішуче проти „продажу американської закордонної політики" не то за один мільйон бочілок савді-арабської нафти денно, а й за сто мільйонів бочілок денно. „Американська демократія не є на продаж" — заявив сенатор Мойніген, рішуче підтримуючи Ізраїль в його опозиції проти арабських палестинських партизанів та в недавньому твердженні ізраїльського міністра закордонних справ Моше Даяна, що Америка „зміняє свою політику" під натиском з боку арабських продуцентів нафти, зокрема та особливо з боку Савдійської Арабії, для якої терористична Палестинська Визвольна Організація (ПВО) також небезпечна, і тому вона, Савдійська Арабія, хоче замирення з тією організацією.

Сенатор Мойніген, як і деякі інші дуже впливові конгресмени і сенатори, не кажучи про тих, які є жидівського роду, підтримують заходи, щоби знайти таку компромісову формулу, яка вможливила б ПВО взяти безпосередню участь у мирових переговорах між Ізраїлем і Єгиптом, але Ізраїль рішуче противиться цьому. Сенатор Мойнігем також рішучий противник СССР, користується підтримкою жидівського суспільства в Америці.

СССР ХВАЛИТЬ В'ЄТНАМСЬКУ „ГУМАННІСТЬ" В СПРАВІ ВТІКАЧІВ

Київ. — Київська газета „Молодь України" помістила у числі з 25-го липня ц. р. довшу статтю А. Александрова під заголовком „Диверсанти в ролі гуманістів", у якій автори (псевдонім Александров вживається дуже часто для висловлення думки кремлівських лідерів) піддали гострій критиці позицію З'єднаних Стейтів Америки і Китайської Народної Республіки до проблеми втікачів в Індокитаю, висловлену цими двома країнами на конференції ОН в Женеві в днях 20 і 21-го липня.

Автор статті каже, що доля сотень-тисяч людей в Індокитаї стала складною міжнародною проблемою, яка потребує ефективного і гуманного розв'язання і саме, мовляв, таку позицію займали на згаданій конференції ОН представники Соціялістичної Республіки В'єтнаму, Совєтського Союзу та ряду інших держав. „Іншим був підхід, — пише А. Александров, — з боку Китаю, Сполучених Штатів, Англії і ряду держав, які виступили з ними заодно і намагались перетворити конференцію в арену конфронтації, а її трибуну використати для грубих наклепів на героїчний В'єтнам". Совєтські пропаґандисти даі твердять, що у Женеві переміг, мовляв, „дух реалізму" і тому Пекінові, Вашінґтонові і Лондонові „не вдалося зняти з себе відповідальність і обвинуватити В'єтнам у створенні проблеми втікачів".

Переповівши читачам стару совєтську пропаґанду про те, що ЗСА і Китай „підривають внутрішню стабільність" в країнах Південно-Східньої Азії, організатори цієї протикитайської, але в першу чергу протиамериканської кампанії, силкуються довести, що уряд ЗСА і його Центральне Розвідче Аґентство веде „широкоштабну ідеологічну диверсію" розраховану на суто внутрішній ринок, мовляв, щоб „відвернути в першу чергу увагу своїх громадян від серйозного економічного безладдя, зростання безробіття і дорожнечі, а в Китаї від гострої політичної кризи, яка охопила правлячу верхівку".

Джерелом виникнення проблеми біженців в Індокитаї совєтські пропаґандисти вважають ЗСА і Китай, які „розпутали війну у цьому просторі світу". „Відчуваючи близькість поразки, — пише далі Александров, — Сполучені Штати ще в 1975 р. почали здійснювати плян, який передбачав вивезення з В'єтнаму близько мільйона чоловік, головним чином з числа тих, хто тісно співробітничав з окупантами і з маріонетковим режимом, із заможних верств населення, серед яких багато китайців". Він при тому додає, що „проблема біженців — прямий результат американської агресії". При тому Александров покликується на заяву амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй Андрю Янга у цій справі.

Переходячи до нападів на КНР А. Александров зокрема відмічує, що Китай „перейнявши від ЗСА естафету агресії проти В'єтнаму, ще більше загострив проблему біженців, породжену американською інтервенцією".

Стаття Александрова закінчується похвалами на адресу В'єтнаму, який, мовляв, „даючи тверду і арґументовану відсіч наскокам ідеологічних диверсантів, які незграбно намагаються виступати в ролі гуманістів, зайняв ясну і послідовну позицію, пройняту справжньою людяністю".

За звичкою перестарілих форм совєтської пропаґанди Александров каже, що в'єтнамський уряд користується підтримкою Совєтського Союзу та інших країн „соціялістичної співдружності".

НОВА ХВИЛЯ РЕПРЕСІЙ НА УКРАЇНІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УҐВР). — З України наспіли вістки, що в Івано-Франківській області органи КҐБ провели численні обшуки та арешти. Серед арештованих в м. Долина тієї области, мають бути теж два члени Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод — Петро Січко і його син Василь.

Того ж дня відбулися, крім обшуку в хаті родини Січків, обшук помешкання колишнього політичного в'язня, 81-річного адвоката Володимира Горбового. Треба згадати, що ще весною ц. р. у Горбового зробили обшук і забрали від нього копію його споминів. Тоді КҐБ попередив Горбового, що коли він буде продовжувати писати свої спомини, його заарештують.

Січків обвинувачують за статтею 187-1 КК УССР („наклепи проти радянського суспільного ладу"). Слідство веде слідчий Львівського КҐБ Іванов.

Петро Січко народився 18 серпня 1926 року в селі Витвиця. Під час Другої світової війни і після неї, він служив, як старшина, в Українській Повстанській Армії(УПА). Був заарештований в 1947 році начебто за спробу створити Організацію борців за визволення України (ОБЗВУ), яка мала своїх членів на університетах і інститутах Західньої України. Петра засудили до кари смерти, яку згодом замінили йому 25-річним ув'язненням. В 1957 році він був звільнений в результаті амнестії.

Після звільнення, органи КҐБ переслідують Петра Січка вже 20 років. Від нього вимагали, щоб він написав статтю до газети та відмовився від своїх поглядів. Його неодноразово звільняли з праці, переслідували теж сина.

30 квітня 1978 року Петро Січко став членом Української Гельсінкської Групи.

У 1977 році Петро Січко писав у листі до Президії Верховної Ради СССР: „Вже 20 років живу на Україні після звільнення і весь цей період часу користуюсь правами напівгромадянина СРСР, з чим і змирився, віручи в те, що вже мої діти будуть користуватися всіми правами громадян СРСР, які є ґарантовані конституцією СРСР".

При кінці 1977 року Петро Січко зрікся громадянства і подав прохання на виїзд з СССР.

Василь Січко народився 22 грудня 1956 року в місті Маґадан. Він закінчив середню школу в Долині Івано-Франківської области, опісля працював на заводі. В 1975 році почав студіювати журналістику на київському університеті. Коли органи КҐБ довідалися про те, його почали шантажувати, щоб він став донощиком. Василь відмовився, і його звільнили з університету. З цієї причини Василь Січко зрікся громадянства СССР, віддав свій комсомольський квиток до Центрального Комітету ЛКСМУ і вимагав дозволу на еміграцію до ЗСА.

28 лютого 1978 року він став членом Української Гельсінкської групи.

Проф. Іван Гвозда переобраний на голову Світової Федерації Лемків

Ню Йорк (М. Дупляк). — У суботу, 28-го липня ц. р. в приміщенні лемківських організацій — в домі Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку відбувся III Звичайний З'їзд Світової Федерації Лемків. Цілоденні наради проводила Президія З'їзду, до якої входили: інж. Богдан Чайківський — голова, Микола Грицковян — заступник і мгр Микола Дупляк — секретар.

З'їзд передбачав звіт голови СФЛ — проф. д-ра Івана Гвозди із проробленої праці та звіти інших членів управи, Крайових Управ і складових товариств, Контрольної комісії тощо.

Програмову доповідь „Структура і завдання Світової Федерації Лемків" опрацював і прочитав Іван Лико. Делеґати обговорили найважливіші проблеми лемківського руху та намітили дальші пляни праці.

Під час З'їзду працювали також вибрані комісії, а саме: Номінаційна, Резолюційна, Статутова і Господарсько-бюджетова.

З'їзд одноголосно схвалив працю екзекутиви СФЛ та дав їй абсолюторію.

Проф. д-р Іван Гвозда

Згідно з пропозицією Номінаційної комісії, З'їзд вибрав нову управу СФЛ у такому складі: голова — професор д-р Іван Гвозда, заступники — Микола Грицковян, Теодор Ґулич, інж. Максим Маслей, Мирон Мицьо; секретар — мгр Микола Дупляк; скарбник — Іван Лико; вільні члени: суддя — Іван С. Ґонас, правний дорадник СФЛ Юліян Котляр та Михайло Черешньовський; Контрольна комісія: Степан Барна, Теодор Колос та інж. Богдан Чайківський.

Наради закінчено відспіванням „Не пора..."

Проблема палестинців далі роз'єднує ЗСА й Ізраїль

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер прийняв в минулу середу, 8 серпня, ізраїльского амбасадора у Вашінгтоні Ефраїма Еврона. Розмова тривала півтори години і брали в ній участь також державний секретар Сайрус Венс та дорадник у справах Крайової безпеки Збігнєв Бжезіньскі.

Не проголошено з приводу тієї наради ніякого офіційного комунікату, за винятком заяви Президента, що розмова з ізраїльським амбасадором була „дуже корисна", ділова і приязна".

За газетними звідомленнями нарада стосувалася однаково безпосередніх справ, як ось теперішня ізраїльсько-єгипетська конференція з участю американського посередника, колишнього голови Крайового комітету Демократичної партії Роберта Стравса, як теж найважливішої справи — проєктованої автономії для півторимільйона палестинців на окупованих Ізраїлем землях.

Державний секретар Сайрус Венс у розмові з журналістами рішуче заперечив, наче би проблема арабської нафти грала ролю у формуванні американської політики у відношенні до Ізраїлю, та що ЗСА надалі вірні всім своїм зобов'язанням супроти Ізраїлю й заінтересовані в існуванні незалежної ізраїльської держави, її безпеці й добробуті. Проте — за твердженням коментаторів — між ЗСА й Ізраїлем існує далі напружена ситуація власне на тлі відношення до непримиримої Палестинської Визвольної Організації, яку ЗСА буцім-то хочуть втягнути до мирних переговорів а Ізраїль відмовляється від усякого стику з тією терористичною організацією, навіть тоді, коли би вона визнала резолюцію Ради Безпеки Об'єднаних Націй з 1967 р., яка визнає державну незалежність у „безпечних кордонах".

Сенатор Зорінський закликає збільшити допомогу для Нікараґуі

Манаґуа, Нікараґуа. — Після триденних розмов з лідерами Нікараґуи, включно із провідниками повстанців-сандіністів, які виграли війну проти президента Сомози і тепер займаються упорядкуванням військових й державних справ в Нікараґуі, сенатор Едвард Зорінський, голова Сенатської підкомісії для справ Західньої Півкулі, заявив 7-го серпня ц. р. кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки не можуть „зрікатися їхньої відповідальности" у відношенні до нового уряду Нікараґуи.

Сенатор Зорінський, демократ з Небраски, підкреслив, що ЗСА повинні дуже серйозно позглянути прохання сандіністів про доставу зброї. На пресовій конференції в американській амбасаді сен. Зорінський відкинув деякі закиди, зроблені високими нікараґуанськими урядовцями в сторону ЗСА, кажучи, що вони „наслідують інших". Але помимо того він домагався, щоб уряд ЗСА дав знати нікараґуанському народові звідки приходить допомога. Найкращим способом, на думку сен. Зорінського, є реклямувати свою допомогу, а не приховувати її від очей світу. Він рекомендував, щоб допомога ЗСА для Нікараґуи була доставлена точно позначеними військовими літаками.

Того ж 7-го серпня новий уряд контрольований сандіністами вітав в Нікараґуі делеґацію Соціялістичного Інтернаціоналу, очолювану Маріом Соаресом, генеральним секретарем португальської Соціялістичної партії, яка прибула до Нікараґуи з офіційною візитою. Соарес і його приятелі прославляли „другу незалежність" цієї центральноамериканської держави і перемогу сандіністів, яка за їх словами, є важливою не тільки для Нікараґуи, але також й інших країн Латинської Америки. Соарес, як раніше сен. Зорінський, наголошували потребу допомоги для Нікараґуи для відбудови потерпілої у громадянській війні економіки країни.

ТАБЛЕТКИ НА ПОСЛУГАХ ПРОВОКАЦІЙ КҐБ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УҐВР). — Друкуємо текст звернення Віктора Шевчика до Української Гельсінкської групи у зв'язку з провокацією, що її вчинила адміністрація концтабору в Дзержинську. Це один з документів четвертого випуску „Інформаційного бюлетеня" Української Гельсінкської групи, переданого Представництву тієї Групи за кордоном.

„Групі сприяння виконанню Гельсінкських угод на Україні.

У радянському таборі в'язнів ВТК-12 в місті Дзержинську Донецької области, оперативний працівник старший лейтенант Рябокобила, з метою влаштувати провокацію, щоб позбутися в'язнів, які найактивніше бунтувалися проти сваволі, приніс, 16 грудня 1974 року, до табору велику кількість таблеток, що викликають у людини ненормальний стан побудження і, з допомогою своїх агентів, розповсюдив їх між в'язнями, головно молоддю. Таборова варта своєю кричущою сваволею, биттям в'язнів, яке кінчалося і смертельними випадками, грабіжжю, неоснованим запроторенням до карцеру і т. п. викликала бунт. На протест в'язнів проти нелюдської брутальної сваволі — прийшла кулеметна відповідь. Після заворушення влаштовано судилище, на якому пред'явлено обвинувачення 9 особам у підбуренні табору і грабунку матеріяльних цінностей та нападі на адміністрацію. Все це обвинувачення було сфабриковане на неправдивих фактах. У бунті проти дикої сваволі взяло участь півтора тисячі людей, проте, обвинувачення пред'явлено 9 особам і присуджено їм заплатити 22 тисячі карбованців державі, жорстокі терміни позбавлення волі, а теж визнано їх особливо небезпечними рецидивістами.

1. Шевчик Віктор Казимирович — 11 років; 2. Хорошилов Віктор Іванович — 9 років 6 місяців; 3. Пономаренко Анатолій Васильович — 9 років; 4. Ігнатенко Олександер Іванович — 9 років; 5. Богданов Юрій Іванович — 9 років; 6. Сорокін Юрій Миколайович — 6 років; 7. Сандомирський — 5 років; 8. Раєвський — 5 років; 9. Дригін — 3 роки 6 місяців.

Винними ми себе не визнали і не можемо бути, бо до вини притягнули не винних людей, а просто тих, які активно обурювалися проти сваволі, що панує в ВТК-2 міста Дзержинська. Прошу звернути увагу на обставини, що всі наші безконечні скарги до всіх правових інстанцій радянського судочинства, залишаються голосом у пустині протягом чотирьох років. Ніяких перспектив на справедливий розгляд справи немає, є тільки відповіді наших вищих органів влади, без вникнення і розгляду суті справи, що нас засудили правильно.

Свій протест підтримую одноденною голодівкою в День оборони прав людини 10 грудня 1978 року.

Прошу цю заяву вважати офіційним документом при розгляді порушень прав людини в СРСР.

4 грудня 1978 **Шевчик".**

У Ню Джерзі відбудеться Стейтовий День УНС

Джерзі Сити, Н. Дж. — Округи Українського Народного Союзу — Нюарку, Джерзі Сиrі, Пассейку і Перт Амбою влаштовують в неділю, 19-го серпня ц. р. (початок о год. 12-ій дня) в Українському Селі в Бавнд Бруку — Стейтовий День УНСоюзу з великою мистецькою і розваговою програмою. Там же відбудеться забава з танцями при звуках оркестри „Карпатські Гори".

Організатори надіються, що у цій кожнорічній імпрезі візьме участь все українське громадянство стейтів Ню Джерзі, Ню Йорку, Коннектикату і Пенсильванії, а в першу чергу члени УНСоюзу з родинами, які матимуть велику нагоду побути у великій союзовій родині.

Делеґація ЗСА прибула до В'єтнаму на переговори

Ганой, В'єтнам. — Конґресова комісія З'єднаних Стейтів Америки прибула в середу, 8-го серпня ц. р., до Народної Республіки В'єтнаму для переведення переговорів з тамошнім комуністичним урядом у справі розв'язки проблеми втікачів з Індокитаю. Раніше ганойський уряд не погоджувався на приїзд американської делеґації з огляду на те, що американські конґресмени і сенатори, мовляв, гостро критикували В'єтнам за політику нарушення прав людини.

Уряд В'єтнаму був відкликав розмови з представниками американського Конґресу після того, як конґресмен Роберт Ф. Дрінан, демократ з Массачусетс і член делеґації на переговори з В'єтнамом, критично висловився на адресу Ганою у справі втікачів і прав людини взагалі. Запрошення на переговори було, однак, поновлене в'єтнамцями у вівторок, 7-го серпня, після того як до справи вмішався державний секретар Сайрус Венс. Змісту розмови між Сайрусом Венсом і в'єтнамськими представниками не подано до загального відома.

У склад американської делеґації входить дев'ять законодавців, очолюваних конґресменом Бенджаміном С. Розенталем, демократом з Ню Йорку. Раніше ця делеґація зупинилася в Маляйзії, де сконцентрована велика кількість втікачів.

Москва задоволена заявами нікараґуанських сандіністів

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС розіслало офіційне повідомлення світовим засобам масової інформації про відносини у пореволюційній Нікараґуі, у якому говориться, що міністер закордонних справ цієї центральноамериканської країниМіґель д'Еското висловив задоволення готовістю Совєтського Союзу нормалізувати дипломатичні відносини і розвивати різнобічні зв'язки з Нікараґуою „на благо народів обох країн, в інтересах зміцнення загального миру і міжнародного співробітництва". Цю заяву д'Еското виголосив у зв'язку з „посланням" генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва „тимчасовому демократичному урядові національного відродження".

Міністер закордонних справ підкреслив, — говориться у пресовому повідомленні ТАСС, — що вперше Нікараґуа матиме дипломатичні відносини із Совєтським Союзом і Кубою. Міґель д'Еското крім того повідомив, що про визнання тимчасового уряду Нікараґуи заявили майже всі держави Латинської Америки, за винятком режимів Чіле і Параґваю, а також багато країн Европи, Азії та Африки.

При тому ТАСС інформує, на підставі свідчень міністра внутрішніх справ Томаса Борхе, що згідно з пляном уряду, в Нікараґуі відбудуться демократичні вибори, а Фронт Національного Визволення ім. Сандіно (ФНВС), плянує створити власну політичну партію, яка заступатиме інтереси „трудящих всього нікараґуанського народу".

Заступник міністра закордонних справ Альваро Рамірез у розмові з представниками закордонних урядів заявив, що Нікараґуа підтримуватиме широкі і приязні відносини з усіма державами, які „виступають за мир, демократію і підтримують національно-визвольну боротьбу народів". Тимчасовий уряд проводитиме свою зовнішню політику „проти імперіялізму, сіонізму і фашизму".

Совєтське аґентство у дальшому звідомленні твердить, що А. Рамірез мав сказати, що Нікараґуа залишиться невтральною, не пов'язаною з жадними політичними чи військовими бльоками країною та висловив надію, що „його країна зможе взяти участь у VI конференції глав урядів позабльокових країн, яка відбудеться у вересні ц. р. в Гавані".

Переповівши пляни міністра соціяльного забезпечення Елії Гідо де Люїс, яка оголосила, що найближчим часом, з метою реґулювання розподілу харчів серед населення країни, буде введена карткова система, ТАСС закінчує свою інформацію ствердженням, що „трудящі Нікараґуи подають широку підтримку урядовим заходам по нормалізації економічного й соціяльного життя країни".

Плян „рухомого сховища" для ракет

Вашінгтон. — На засіданні американського уряду секретар оборони Гарольд Бровн доповідав про докладно виготовлений плян, як перевозити 200 далекосяжних ракет типу „Ем-Екс" по всій Америці, щоб виминути загрозу, що Совєтський Союз зможе першою агресивною атакою знищити існуючі підземні ракетні сховища.

Трудність такого „рухомого сховища" у тому, що кожна така ракета важить найменше 300 тонн. За виготовленим пляном ті ракети перевозили б спеціяльними вантажними автами такими шляхами, здовж яких будуть побудовані 23 сховища і викидні, з яких можна було б негайно після совєтської атаки вистрілювати ракети у відплатній атаці.

Газети заповідають, що Уряд і Президент затвердять цей плян, що його реалізація коштуватиме коло 30 більйонів долярів. Підкреслюють, що ця заплянована система не перечить постановам договорення про обмеження стратегічної зброї-(САЛТ II).

Прем'єр Індії погрожує резиґнацією

Ню Делі, Індія. — Новий прем'єр-міністер індійського уряду Чаран Сінг заявив в неділю, 5-го серпня, що він негайно зрезиґнує із свого становища, якщо його кабінет не отримає вотуму довір'я в парляменті 20-го серпня ц. р.

Він заявив кореспондентам, що його Джаната-Секулярна партія, яка відірвалась від партії колишнього прем'єра Морарджі Десаі, не боїться нових парляментарних виборів. В часі, коли Сінг розмовляв з кореспондентами у своєму домі в Ню Делі, керівні члени його партії виступали з промовами на великому вічі з метою здобути підтримку для урядової партії не тільки для одержання згаданого вотуму довір'я в парляменті, але також для виборів в майбутньому.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Банкрутство теорії про „перетоплюючий казан"

Хоча президентові Картерові деякі коментатори закидають, що він хиткий у своїх поглядах, не підтримує своїх словесних заяв ділами та що різні його заяви — коньюнктурного характеру, і хоча наслідком усіх таких хиб популярність президента Картера — за опитами професійних агентств і різних часописів—значно впала в американському суспільстві, проте деякі його твердження таки мають позитивну історичну вартість. Таким твердженням була заява, що боротьба за права людини є невід'ємною частиною американської закордонної політики, і такою заявою було теж його ствердження у промові в Балтиморі у минулий вівторок, 7 серпня, що „ми не є перетоплюючим казаном, — ми радше подобаємо на казан яринової юшки..."

Президент Картер поїхав до Балтимору на конвенцію центральної організації американців італійського роду („Орден синів Італії"), частинно з тактичних причин, у зв'язку з великим невдоволенням, яке настало між американськими італійцями з приводу звільнення ним секретаря здоров'я, освіти й суспільної опіки Джозефа Каліфано, — мимоходом кажучи, одного з найталановитіших в Уряді, який наразив собі плянтаторів тютюну за його рішучу кампанію проти куріння і впливову організацію,. Асоціяція американських лікарів" за його виступи проти надмірно високих коштів лікування. Отож, щоб заспокоїти численну в Америці національну італійську групу, Президент поїхав на ту італійську конвенцію у товаристві новопризначеного генерального прокуратора, італійця Банджаміні Сівілетті, італійського конгресмена з Ню Йорку Маріо Біяджі та федерального судді Джона Сіріки.

Проте, без уваги на тактичні мотиви тієї подорожі (поїздом з Вашінгтону до Балтимору, а не автом чи літаком), виразну заяву президента Джіммі Картера, що Америка не є „перетоплюючим казаном", треба привітати, ще як один крок на шляху збереження окремих національних суспільств в Америці, власне як окремих національних груп із власними національними ідеалами, власною культурою і власними автономними установами й організаціями, ціллю яких є збереження своєї національної ідентичности, всупереч натискі в природної асиміляції до англомовного оточення.

Цікаво, що у великому словнику Вебстера термін „перетоплюючий казан" виводиться від п'єси жидівського письменника Ізраїля Зангвіля, вперше виставленої під отаким заголовком у 1908 році. За минулих понад 70 років зайшли величезні зміни в цілій структурі американського суспільства. На переломі минулого і цього сторіччя Америка дійсно була ще „перетоплюючим казаном", бо окремі національні (етнічні) групи в ЗСА не мали ще такого почуття національної гордости і гідности і такої відповідної сили проти природного асиміляційного натиску, як їх придбали згодом.

Могутнім поштовхом до зберігання своєї окремої расової і національної тотожности безумовно став расовий рух проти інтеграції, а за сеґрегацію. Тому емансипаційний рух американських негрів, як теж масовий наплив еспаномовних людей, які цупко тримаються своєї мови і культури, ці явища були і є в нашому українському інтересі. Надзвичайно чисельний зріст осіб різних національностей в Америці з високою освітою і здобуванням ними щораз вищих позицій в різних ділянках американської політики, культури й економіки, вимазав у життьовій практиці теорію „перетоплюючого казана" та ввів на її місце теорію і практику багатокультурности. У Канаді прийнято по цій лінії вже окремий закон і там багатокультурність підтримується активно державними і провінційними фондами. В Америці до цього ще не прийшло, але воно і тут мусить прийти. В Уряді вже „балянсується" представництво різних етнічних груп.

Процесу природної асиміляції не можна цілком виелімінувати, цілком зліквідувати. Але можна його сповільнити і можна переводити в життя правильну теорію, що її зформулював покійний д-р Лука Мишуга, теорію „двох батьківщин". За тією теорією можна бути добрим американським громадянином, що повинується всім американським законам і має сантимент до американської країни, але водночас можна і треба бути вірним національним ідеалам батьків і дідів, що вийшли з далекої рідної землі.

Щоби зберегти свою національну особовість в умовинах американської дійсности — не легко. Але можливо, потрібно, необхідно. У першу чергу мусять освідомити це батьки дітей — посилати їх до українських шкіл, до шкіл українознавства, до наших молодечих організацій, мусять виховувати їх в дусі української національної гордости, а не в дусі почуття меншовартости. Український Конгресовий Комітет зосереджує у собі 52 централі установ і організацій. Це вже потужний апарат для протиставлення себе „перетоплюючому казанові" у теорії і практиці.

Поверх двом мільйонам людей в Камбоджі грозить голодова смерть

Об'єднані Нації, Н. Й. — Спільна делегація Дитячого Фонду Об'єднаних Націй і Міжнародного Червоного Хреста з Женеви перевірює ситуацію в одній із трьох колишніх країн французького Індокитаю (В'єтнам, Ляос і Камбоджа) у Камбоджі, і проголосила свій початковий звіт, який стверджує, що 2,250,000 людям в Камбоджі погрожує голодова смерть.

Безпосередньо перед 1975 роком, себто прогрою американської інтервенції у південній Азії, у Камбоджі було 6 мільйонів мешканців. Скільки їх є тепер — не відомо, бо жорстокому комуністичному режимові Пола Пота, що його підтримував Пекін, приписують, що він винищив коло двох мільйонів мужчин, жінок і дітей. У тому звідомленні міжнародних добродійних організацій стверджується, що режим Пола Пота не тільки жорстоко винищував всіх дійсних і уявних своїх противників, але й викорінював усі познаки західньої культури й цивілізації. Винищувано фізично особливо інтелектуалів. Із понад 500 лікарів у тій країні та Комісія віднайшла ледви 24-ох: решту або винищено, як „ворогів народу", або вони загинули на примусовій праці в хліборобстві.

Один із переслухуваних Комісією інтелігентів зізнав, що він хоч дуже короткозорий, боявся ходити з окулярами на очах, щоби не викликати враження, що він „інтелектуал".

Комісія твердить, що треба негайної допомоги харчами і ліками вартости найменше 100 мільйонів долярів і таврує західній світ, що більше уваги присвятив трагедії втікачів із В'єтнаму, „людям на човнах", ані ж масовому голодові у Камбоджі.

О. Зеленецький

ПІДРИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ СССР НА ЗАХОДІ

Чи не клясичною працею на тему підривної діяльности СССР на Заході є книжка Джона Барона „КҐБ", яка з історичної перспективи з'ясовує діяльність аґентурної сітки КҐБ у цілому західньому світі. Цілий ряд нових фактів виявляють, що, незважаючи на гарні, традиційні вже фрази Кремлю про його прагнення „вічного" миру, він і далі продовжує свою розкладову роботу на Заході з метою на місце „зігнилого" капіталізму побудувати свій „соціялістичний" лад. (Як це, до речі, нагадує старі царські „месіянські" теорії про „гнилу" Европу). З другого боку в тих же країнах, переважно африканських та азійських, де за допомогою підривної акції Москви „назрів", на думку совєтських керівників, час для побудови „соціялізму", йдуть безупинні совєтські намагання опанувати їх за допомогою своїх „дорадників", достави зброї та найманих кубинських військ.

У зв'язку з голосною на ввесь світ виміною п'ятьох совєтських політв'язнів за двох засуджених по 50 років ув'язнення совєтських аґентів Рудольфа Черняєва і Вальдіка Енгера, які діяли в ЗСА, журнал „Нюз Вік" опублікував цікаву статтю про діяльність совєтських аґентів в ЗСА та в інших країнах Заходу. Стаття оперта на західні розвідувальні джерела. Журнал пише, що, наприклад, тільки в Женеві, де розташовано чимало відділів ОН, діє понад 300 совєтських аґентів — КҐБ та військової розвідки. Крім того, „допоміжною" для них аґентурною роботою займається ще різного рода шпигуни сателітніх країн — східньоевропейських, Куби й деяких „заприязнених" з СССР країн „третього світу". Згідно з даними „Нюз Вік", їхня кількість в Женеві доходить до 250 осіб. При тому журнал підкреслює, що коли взяти невелику кількість населення Женеви (всього 32 тисяч), то безумовно це місто має найвище „насичення" совєтськими шпигунами у світі.

Проте справа не тільки в „насиченні", а й в тому, що совєтські аґенти посідають ключеві позиції в апараті ОН у Женеві й великою мірою контролюють працю женевських відділів ОН. Та, наприклад, два полковники КҐБ є високими урядовцями ОН. Один з них — Гелій Дніпровський є керівником відділу кадрів ОН в Женеві, інший — Володимир Лобачев є керівником відділу конференцій. Дніпровський має за завдання посилати до совєтської місії в Женеві анкети всіх тих, хто бажає працювати в апараті ОН. Там їх перевіряє інший совєтський аґент — Дмитро Пронський, офіційно заступник голови совєтської місії, на ділі керівник КҐБ при місії. Через нього всі особисті анкети потрапляють до Москви й там вирішують, хто має в ОН працювати, а хто „ненадійний".

Відомо, що чимало учасників руху спротиву в СССР пишуть різні скарги до ОН про порушення прав людини, про арешти та переслідування, про совєтські концтабори тощо. Всі ці скарги так само в більшості контролюють совєтські „резиденти" в Женеві. Ці скарги часто потрапляють до Юрія Рехетова, високого службовця Комітету прав людини при ОН, очевидно також аґента КҐБ. Крім того, аґенти КҐБ займають, як пише „Нюз Вік", відповідальні місця в таких відділах ОН в Женеві як метеорологічний, телекомунікаційний, профспілковий, патентний. У відділі патентів заступником директора цього відділу працює офіцер КҐБ Фелікс Свірідов, який таким чином має змогу посилати до Москви копії патентів з усього світу, в тому й військового значення.

Це є тільки одна сота частина „мирних" заходів Москви в світі. Швайцарська газета „Ноє Цюрхер Цайтунг" дещо відкриває заслону подібних „мирних" заходів СССР в Південному Ємені. Кореспондент цієї газети, що якийсь час побував у столиці Південного Ємену, пише, що це місто справляє враження одного з міст Східньої Европи. Скрізь майорять червоні прапори, висять величезні портрети єменських та совєтських вождів, а готелі вщерть переповнені „гостями" зі Східньої Европи — угорцями, чехами, поляками, румунами. Німці з „НДР" і кубинці, яких є в столиці дуже багато, живуть ізольовано, так само як і совєтські „дорадники". Їх в Південному Ємені перебуває, за даними швайцарської газети, принаймні 1,500. Вони переважно вишколюють єменську армію, а кубинці вишколюють міліцію, яка начисляє понад 50 тисяч осіб і складається виключно з надійних членів „єменської соціялістичної партії... Звичайно, згідно з „соціялістичними" традиціями, не бракує в Південному Ємені і „органів безпеки", які вишколюють східні німці. На вулицях столиці можна бачити багато матросів із воєнно-морської фльоти СССР, а в пристані постійно перебувають совєтські воєнні кораблі. Генеральний секретар єдино допущеної „соціялістичної партії" Ізмаїль нещодавно заявив, що його країна бажає далі розвивати та затіснювати дружні зв'язки з країнами „соціялістичного бльоку", зокрема з СССР.

На практиці ці „дружні зв'язки" полягають в тому, що за допомогою совєтської зброї Південний Ємен веде постійну війну зі своїм сусідом Північним Єменом, загрожує Савдійській Арабії, найважливішому поставникові нафти для Заходу. Використовуючи важливе стратегічне становище Південного Ємену, СССР хоче за його допомогою здобути контролю над цілим Арабським півостровом, і тим самим контролю над нафтою. Проте всі ці затії натрапляють останньо на важливу перешкоду — це іслям, що у зв'язку з його перемогою в Ірані, стає щораз динамічнішою силою в арабському світі й зі своєї природи є противником комунізму. Це найяскравіше проявилося в Афганістані, де проти просовєтського урядового курсу постав майже цілий народ. Великою мірою це саме проявляється і серед двомільйонного населення Південного Ємену.

М. Вировий

ПРО МОЖЛИВОСТІ ТА НАСЛІДКИ ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

У звідомленнях світової преси подаються твердження, що світові потуги ровлять всі можливі заходи, щоб не дійшло до третьої світової війни, але в той самий час дуже часто появляються коментарі про можливість чергової світової війни, яка назріває зі всіма страхіттями від найновішої нуклеарної зброї, що може довести до величезних знищень не лише поодиноких держав, але й цілих континентів. Часто появляються твердження, що фактично третя світова війна вже почалася, але ведеться вона в малих розмірах, одначе ці малі воєнні операції доведуть до кульмінаційного зудару, який наступить зовсім несподівано і який буде мати просто катастрофічні наслідки для всього людства.

Обговорюючи можливості третьої світової війни, в деякій еспанській католицькій пресі робляться припущення, що чергова світова війна відбудеться на просторих територіях держав Південної Америки, і то не тому, що ці держави її започаткують, а, мовляв, тому, що на їхній території немає „воєнних баз" великих потуг, які постійно розбудовують свої арсенали, та мають добре вивіновані воєнні бази на всіх стратегічних пунктах проти своїх евентуальних противників. В майбутній війні віддаль не буде представляти жадних трудностей, бо основною зброєю в назріваючій війні будуть „ракетні стрільна", підводні „торпедоносці" та бомбардувальні й великі далекосяглі літаки, які на протязі одного дня зможуть нанести загрозливі знищення в найдальше віддалених частинах нашої плянети.

Найновіші, а також дуже цікаві припущення та наслідки чергової війни, подає англійський генерал Джон Гекет у книжці під назвою „Третя світова війна в 1985 році", яка появилася в Лондоні, але переклад уже появився в кількох мовах, бо її зміст дуже актуальний, цікавий та належно удокументований. Слід зазначити, що ген. Дж. Гекет — це колишній командир англійських збройних сил у Німеччині, колишній шеф „НАТО", який належно поінформований про всі позакулісові приготування до майбутньої війни. В своїй праці ген. Гекет подає обширні звідомлення про різні секретні військові винаходи та остерігає людство перед загрозою й страхіттям деструктивних наслідків дотепер ще секретної „нуклеарної" зброї, яка спричинить людству просто фатальні знищення.

У цій книжці зазначається, що політика Совєтського Союзу тепер занадто агресивна, а це доведе до того, що Совєтський Союз залишиться ізольованим, а світові потуги остаточно розпізнають його крутійство та уневажнять всі дотеперішні домовлення про співпрацю чи детант. Знову ж кремлівський партійний деспотизм викличе чергові внутрішні незадоволення, а це доведе до остаточного розвалу комуністичної імперії, основа якої вже почала заломлюватися. Подаючи загальні підсумки совєтської дійсности, доказується, що комунізм після 60-ліття своєї агресивної акції дійшов до повного занепаду, який постійно приспішує його повний упадок та остаточний провал не лише в середині самої держави, але також і серед своїх сателітів.

Для нас українців замітним є те, що ген. Гекет заповідає, що третя світова війна спричиниться не лише до розвалу Совєтського Союзу, а також зумовить відновлення незалежности України. В цій праці ген. Гекет стверджує, що верхівка Кремлю робить всі можливі заходи, щоб вповні опанувати ситуацію України, одначе ці настирливі заходи русифікації витворюють в Україні чимраз ширшу та активнішу реакцію, яка доведе до того, що населення України збунтується і одностайно виступить в обороні своїх історичних прав, проголошуючи повну самостійність та суверенність всіх українських земель.

Сприймаючи повищі звідомлення українська іміґрація в діяспорі повинна насторожити всі свої сили, докладаючи всіх зусиль, щоби скріпити наш спільний оборонний фронт, та посилити спільну плятформу боротьби, щоб об'єднанно йти на зустріч тим подіям, які можуть принести всіма нами бажану самостійність України.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО „МОВУ ПРО МОВУ"!

Нам радісно забилося серце, спішимо висловити щиру подяку нашій Шкільній Раді за чудовий почин — „Сторінки культури української мови". Особливо нам, учителям, ця сторінка буде дуже в пригоді, бож не всі ми говоримо і вчимо однаково. Ось тепер буде на що покликатися.

Поява цієї „Сторінки" дощенту радує. Тут і нашій „Свободі" щира подяка за місце відступлене. Але разом з тим і страх підкрадається: чи й цей почин загине, як багато подібних... Надто коли чомусь на цій „Сторінці" самі анонімі?

Але... дивімся оптимістично! Ще раз підкреслюємо: ця „Сторінка" конче потрібна! Зрештою, може тепер і видання Шкільної Ради „Рідна школа" вживатиме цієї „Сторінки" і не робитиме помилок.

Слушно, нам треба прислухатися також до мовознавців з України, вони не всі йдуть по „генеральній лінії", є дуже добрі підручники (подані в цій „Сторінці" приклади — найкращий цьому довід).

Ще раз сердечно дякуємо всім тим, хто до цієї „Сторінки" спричинився.

Із щирим привітом,

Д Дмитро Грушецький,
вчитель Школи Українознавства в Чікаґо

ДОБРИЙ ПОЧИН

З великим задоволенням прочитав я перше видання сторінки „Мова про мову" у Вашому цінному щоденнику.

На мою думку, статті цієї „Сторінки" дуже на часі (шкода, що щойно тепер знаходять вони місце в часописі). ВП автори й Редакція „Сторінки" та „Свободи" заслуговують на дійсне признання за цей почин.

Вірю, що сторінка „Мова про мову" не буде лише доривочним голосом у цій підставової ваги нашій проблемі, але стане періодичним додатком до „Свободи".

Прошу приняти вислови правдивої пошани та щирі привітання.

д-р Дмитро М. Штоґрин,
Іллінойський університет в Урбані

З НАШИХ БУДНІВ

ОДНА ПРОТИ 600 МІЛЬЙОНІВ!

Так склалося, що перший авторський вечір Уляни Любович на Союзівці відбувся рівно 10 років тому — 20-го липня 1969 року, тієї пам'ятної неділі і в тих самих вечірніх годинах, коли славні американські астронавти, Армстронг і Алдрін, зачали „шпарцирувати" по поверхні Місяця. Розуміється, наша тиха з природи і скромна „казахстанка", і на думці не мала перешкоджати їм чимнебудь в цьому найважливішому стрибку в історії людства — „в найбільш горду в житті всіх нас, годину" — як сказав тодішній гордий президент Ричард Ніксон. Але гості оселі Союзівки маючи до вибору „Скок на Місяць" і літературний вечір української письменниці, вибрали, звичайно, цей перший атракціон і разом з 600 мільйонами телеглядачів по всьому світу — прикипіли до телевізорів. Навіть, уявіть собі, бриджисти й покеристи перервали свої сесії в „Полтаві", ніби для вшанування „велетенського скоку в історії людства".

— Такої конкуренції, як астронавти, я, розуміється не подолаю, — заявила пані Уляна Любович і вже була готова зрезиґнувати з власного авторського вечора в користь героїчної залоги місячної модулі „Орел". Та тут сталося чудо-диво: по радіо і на телевізії передали комунікат, що астронавти відклали своє „шпарцирування" по Місяці на годину часу, — ніби вони справді пожаліли нашу авторку й національну мученицю, і дали їй „брейк" за те, що вона, сердешна, зазнала стільки горя-поневірки в отих казахстанських степах...

Тоді частина гостей, — не враховуючи сюди бриджистів, що є людьми з характером, — відорвалася від телевізорів і подалася до концертової залі „Веселки" слухати Уляну Любович і її скорбне читання. Пан управитель Квас, людина точна й акуратна, нарахував тоді на залі 130 слухачів (разом з красунем „Чемним"!)

— Сто тридцять осіб — не - шістсот мільйонів, — заявила під кінець вечора авторка „Розкажу Вам про Казахстан", — але я і з цього числа дуже вдоволена, беручи до уваги, що мій вечір відбувався, якне-як, в обставинах майже міжпланетарного характеру!

Ікер

Д-р Пилип Демус

ДЕЩО ПРО МЕДИЧНІ СТУДІЇ У ҐВАДАЛЯГАРА, МЕХІКО

2

Осінній семестер починається при кін. серпня, ітерв'ю провадять від пол. вересня до 1-го березня. Відповідь студенти дістають в двох тижнях після закінчення усіх бачень. На це бачення треба привезти зі собою ряд документів, які є подані на згаданім квестіонарі. Не згаданий в цьому списку чек на суму 1,000 долярів виставлений і підписаний банком, виписаний на університет. Треба теж постаратися письмо від банку (нотаризоване і леґалізоване мехіканським консулом), з запевненням, що студент буде мати до диспозиції 200 дол. місячно на одержання. По квестіонарі треба писати, або телефонувати (по-англійському) на таку адресу: Universidad Autonoma de Gwadalajara, Office of Administion, Guadalajara, Jalisco, Mexico (Tel. 16-60-28).

Можна теж по додаткові й обширні інформації звернутись до: Universidad Autonoma de Gwadalajara, Suit 1109,1750 Pennsylvania Avenue, N. W. Washington, D. C. 20006, (tel.:(202) 833-8546. Вони мають чудово видані брошури, як ось: „Information for Foreign Students et UAG", або „General Information Bulletin, Medical School of UAG".

Тепер у справі еспанської мови, яка є конечною, подаємо студентам такі поради: 1) Брати інтенсивні курси тут на місці, де студент ходив чи ще ходить на університет. 2) Зробити 16-тижневий курс еспанської мови в Ґвадалягара при університеті. Він коштував попереднього року 1,000 долярів. Таких курсів є шість на протязі року, про дати поінформуватись в університеті. 3) Курс мови можна теж зробити в Америці за нижчу ціну (приблизно 600 долярів — залежить від кількости годин, чи здібности даного студента. Скрізь у великих містах такі курси провадяться. Тоді треба скласти іспит з еспанської мови при університеті в Ґвадалягара перед вписом на перший семестр. Щоб підбадьорити студентів, хочу зазначити, що, звичайно всі цей іспит складають. У випадку, коли студент не здав би, він може його повторити, тоді тратить перший семестр, але не тратить прийняття до школи. Крім цього студент є зобов'язаний на протязі двох перших семестрів зробити курси мехіканської історії, географії та конституції. Еспанська мова не справляє труднощів, студенти вчаться навіть з американських підручників.

Ще про фінансову сторінку. 1) Іматрикуляція — 1,000 дол. Якщо кандидата не прийнято, йому ці гроші повертають. Одначе, коли студент є прийнятий, але з якихось причин сам резиґнує з цього, він ті гроші тратить. 2) Від 1-го до 4-го семестра оплата виносить 3,750 долярів від семестра, від 5-го до 8-го семестра — по 2,500 долярів. При кінці кожного семестра вимагають 230 дол., як гарантію, що студент продовжуватиме студії. Ті гроші пропадають (!). Теж на одержання студентові потрібно приблизно 200 долярів місячно. Щоби поїхати на інтерв'ю, вистачить мати туристичну візу, щоб їхати на студії, треба в мехіканськім консуляті постаратись студенську візу.

Вкінці — які є можливості на студії до ЗСА? Після двох років в Мехіко студент складає „National Board, Part I" і старається рівночасно про прийняття до однієї з медичних шкіл в ЗСА. Першенство мають студенти із стейтів, в яких живуть. Як теж прийняття залежить і від височини оцінок згаданого іспиту й оцінок із університету в Ґвадаляґара. Якщо йому це вдасться, тоді такий студент кінчає медичну школу, як кожний інший, що почав студії в ЗСА. Є 18 медичних шкіл в Америці, які отримують фінансову допомогу від Відділу Здоров'я й Виховання (Department of Health Education and Welfare) для студентів, які повертаються в ЗСА (Americans Studying Medicine Abroad (ASMA). Про це можна точніше довідатись у згаданому бюрі. Коли ж студента не приймуть до жадної медичної школи в ЗСА, він вертається до Мехіко й робить наступні два семестри (тобто 5 і 6-ий) там, з тим, що 5 тижнів кожного семестра т. зв. „ґвардії" (практичної медицини) може відбувати в ЗСА. 7 і 8-ий семестер, які є вже клінічні, робить теж в ЗСА, лише іспити кожного семестра їздить здавати в Ґвадаляґарі. Під час цих двох років студент повинен теж скласти т. зв. ECFMG — іспит, який радиться не відкладати до останнього 8-го семестра. Його можна здавати вже у 5-му семестрі. Після цього студент зобов'язаний зробити (тут в ЗСА) один рік т. зв. „Fifth Path way". Це є клінічний вишкіл під наглядом мед. школи, про який вистаралося АМА для студентів в ЗСА, які свої передмедичні студії (under-graduate) покінчили в Америці. (Мехіканські студенти мусять робити один рік „internship" і один рік „social service"). Під час цього п'ятого року студент мусить здати т. зв. FLAX-іспит. Без цього „Fifth Pathway" і „FLAX студент не може дістатися на резидентуру. (Студент, який прийнятий до амер. мед. школи по двох роках, не потребує ні ECFMG, ні „Fifth Pathway", ні FLAX). Є 29 шкіл в ЗСА, які приймають на цей п'ятий рік вишколу. Про це можна довідатися в АМА, адреса: American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Il.60610. (Tel.: (312) 751-6000).

Цей вишкіл, за деякими вийнятками, є безплатний — в більшості студент мусить оплачувати сам. Після цього студент робить резидентуру і, очевидно, „Board Certification Exam". Перед закінченням треба теж зробити другу й третю частину „National Board". Поодинокі школи й стейти мають свої специфічні правила й вимоги, які з бігом часу часто підпадають змінам і про які можна теж довідатися й в своїй школі й теж у поодинокім „State Medical Licensing Board".

Подібні й додаткові інформації молодші студенти одержують теж від своїх старших колеґ. Хочу зазначити, що вони собі взаємно дуже помагають, існує між ними надзвичайне довір'я й співжиття, справляють собі часом малі прийняття, стараються спільно святкувати. Віднайшли себе, бувши далеко від родинного дому. Це саме відноситься й до початківців, яким старші студенти допомагають, поки він влаштується. При школі є теж інформативне бюро (Office for Information), яке навіть має адреси помешкань. Є теж бюро — Office of Students Affers, яке допомагає студентові, як би він мав проблеми в школі.

Річ ясна, цей короткий перелік інформацій у справі медичних студій у Ґвадалягарі підпадає змінам в міру того, яким руслом покотяться обставини тут в ЗСА та в Мехіко. Так як представляється ситуація наших студентів, які покінчили в Ґвадалягарі, під цю пору їх перспективи переходу до ЗСА є підбадьорливі. Справа в тому, що Секретаріят Здоров'я зачав скорочувати наплив лікарів з Далекого Сходу: із 7,500 у 1977 році до 2,400 лікарів у 1981 році.

(Кінець)

ЧИ ПОТРІБНО УНСОЮЗОВІ „КРЕДИТІВКИ" ПРИ ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ СОЮЗУ?

Наша власна „Кредитівка" може дати своїм членам:
1. Вищі відсотки від їхніх ощадностей.
2. Догідне місце для ощаджування.
3. Плян систематичного ощаджування прямо із заробітної платні працівників.
4. Догідні і сприятливі позички для членів за нижчі відсотки.
5. Безпосереднє сплачування позичок із заробітної платні працівників.
6. Життєве забезпечення ощадностей і позичок.
7. Позички на студії.
8. Членство при вплаті перших $5.00.

Український Народний Союз відступить безкоштовно приміщення на бюро „Кредитівки", як також дасть початковий капітал на її працю.

„Кредитівка" буде доступна для всіх членів УНСоюзу, для всіх працівників УНСоюзу та „Свободи", а зокрема для тих, які не мають кредитівок у своїх місцевостях.

„Кредитівкою" керуватимуть кваліфіковані особи, яких виберуть члени „Кредитівки" на річних зборах.

Якщо Ви є за тим, щоб заснувати таку „Кредитівку", то ласкаво просимо зазначити „так" на нижчеприготовленій формі, а відтявши її, — перешліть на адресу УНСоюзу до п-і Ґеновеґи Куфти.

Іван О. Флис, головний предсідник

Дата ....

Mrs. Genevieve Kufta
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street — 3rd floor
Jersey City, New Jersey 07302

Я, член УНСоюзу, Відділ ч. .... вважаю, що УНСоюз повинен заснувати „Кредитівку" при Головній Канцелярії.

Я бажаю (не бажаю) стати її членом.

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Малярська виставка І. Гомотюк-Зєлик на Союзівці

І знову того року, 29-го липня відбулася одноденна виставка творів малярки Ірини Гомотюк-Зєлик на Союзівці, у великій залі „Веселка". На ній було 36 творів. Пані Ірина Гомотюк-Зєлик раділа відвідувачами, які прийшли на виставку і оглядаючи її картини, подивляли її мистецький хист і талант, ствердивши в неї хист орудувати рішучими мазками, чим вона досягнула мистецької зрілости; це можна побачити вже з перспективи одного року.

Усі картини — це олії, більшого і меншого формату, як: квіти, краєвиди, праці з Італії. З квітів треба згадати, індіянські лілеї, фіялки, калину, нарцизи, соняшники, а зокрема маки — виконані високою технікою, та церкви: Софія в Римі, Гантер, Союзівка, і краєвиди тієї ж самої околиці, які можна зарахувати до шедеврів її малярського мистецтва.

Пані Ірина Гомотюк-Зєлик сказала мені на виставці: мистець Михайло Мороз розкрив мені багато таємниць щодо малярства, він має колосальне знання історії мистецтва. І я під його фаховою рукою, ловлю кожне його слово, воно бо мені на вагу золота. Ці його слова будуть вічно крокувати біля мене, залишившись моїм дороговказом тепер і на майбутнє.

Н. Войновська

Вступайте в члени УНС

18-та Конвенція УЛТПА

18-та Конвенція Українського Лікарського Товариста Північної Америки відбулася в Чікаго, в приміщенні Конрад Гілтон готелю, від 29-го червня до 2-го липня ц.р. 18-тий З'їзд Делегатів був полученний 14-им Науковим З'їздом.

Конвенцію відкрито концертом відомого чоловічого хору „Сурма" під диригентурою уступаючого голови УЛТПА д-ра Василя Трухлого. Далі слідували привіти від наших церковних провідників — Патріярха Йосифа, Митрополита Мстислава, чікаґських владик Ярослава й Константина, та привіти від присутніх представників крайових та місцевих товариств, організацій й установ. Присутні вшанували пам'ять недавно спочилих колеґ-лікарів зворушливим висвітленням їх знімок під звуки пісні „Видиш брате мій".

Під кермою президії, яку очолив д-р Р. Цурковський з Торонто, З'їзд Делегатів приняв велике число нових членів, вислухав звіти уступаючої Управи, та почав ділову дискусію над біжучими справами Товариства. Через аклямацію було схвалено наділити почесним членством УЛТПА відомого й заслуженого лікаря, одного з основоположників Товариства д-ра Ярослава Воєвідку. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, Номінаційна комісія, очолена д-ром Юрієм Трухлим, представила склад Управи на новий діловий рік: голова — д-р Мирослав Харкевич, голова-елект — д-р Петро Моцюк, заступники голови — д-р Василь Марчук, д-р Роман Цурковський і д-р Степан Ворох, секретар — д-р Мирослав Коленський, скарбник — д-р Теофіль Демус, головний редактор „Лікарського вісника" — д-р Павло Джуль, організаційні референти: д-р Ігор Каменецький, д-р Мирослав Драган і д-р Богдан Дзьоба, референти молоді: д-р Юрій Процик, д-р М. Д. Процик-Клодницька і д-р Роман Дикун, директор архіву — д-р Павло Пундій, стипендійний фонд — д-р Юрій Грицеляк, адміністратор „Лікарського вісника" — д-р Степан Павлинський, референт преси і інформації — д-р Данило Григорчук. Вільні члени: д-р Марія Фішер-Слиж, д-р Михайло Головатий, д-р Осип Шандра і д-р Петро Харук. Контрольна Комісія: — д-р Василь Трухлий, члени: д-р Семен Кочій, д-р Пантелеймон Грицеляк, д-р Іван Козій і д-р Олександер Фаріон. Товариський суд: Тома Воробець, д-р Степан Войтович і д-р Юрій Трухлий. Нову Управу Товариства обрано одноголосно.

Дальше ведення З'їзду перебрав новообраний голова д-р Мирослав Харкевич. Делегатський З'їзд доручив Головній Управі іменувати членів Статутової Комісії для опрацювання деяких статутових змін.

У суботу ввечері відбувся конвенційний бенкет і баль в найкращій залі Конрад Гілтон готелю. Тостмайстром бенкету був д-р Ахіль Хрептовський. Уступаючий голова д-р Василь Трухлий і новообраний голова д-р Мирослав Харкевич виголосили короткі змістовні промови. Під час бенкету вручено грамоти заслуги лікарям: Галині Носковській-Гірняк, Семенові Кочієві, Ярославові Геник-Березовському та Іванові Козієві.

На другий день З'їзду відбуто зустріч колеґ із громадянством Чікаго в приміщенні Інституту Модерного Мистецтва. Пообіді, на окремім засіданні старої та нової Управи, принято плян праці на наступну каденцію. Управа устійнила склад Наукової комісії що її очолив д-р Андрій Левицький, а членами її були: д-р Ярослав Барвінський, д-р Богдан Дзьоба, д-р Любомир Ворох, д-р Мирон Іваницький і д-р Ігор Воєвідка. Нарада теж приняла резолюції, які подано до відома при іншій нагоді.

Того ж вечора відбулася традиційна товариська зустріч, якою проводив д-р Олександер Фаріон. На зустрічі виступали відомі музичні одиниці, а саме: струнний ансамбль ОДУМ-у під проводом п. В. Войтихова і співоче тріо „Пісня" 29-го Відділу СУА, фортепіяновім супроводі п-і Оксани Оришкевич.

14-та Наукова Конференція, спонзорована УЛТПА і медичною школою Раш, відбулася на високім науковім рівні й дала учасникам всім годин кредитів першої категорії. Організаторами та викладачами Наукової Конференції були лікарі-науковці, які займають високі становища на медичних центрах Америки й Канади. Наукова комісія працювала в такому складі: д-р Андрій Левицький, д-р Юрій Процик і д-р Ігор Воєвідка, а доповідали: д-р Ярослав Барвінський, д-р Петро Харук, д-р Богдан Р. Дзьоба, д-р Павло Джуль, д-р Юрій Грицеляк, д-р Адріян Кецала, д-р Роман Левицький, д-р Анатоль Лисий, д-р Василь Марчук, д-р Петро Моцюк, д-р Данило Шмелька, д-р Олександер Сивак, д-р Юрій Трухлий, д-р Василь Трухлий, д-р Ярослав Воєвідка, д-р Олександра Ільків, д-р Роман Вітковський і д-р Василь Зарічний.

Організатором Конвенції був Іллінойський Відділ УЛТПА. Голові Відділу д-рові Романові Оришкевичеві то його помічникам: д-рові Іллі Ткачукові, мгр Ярославі Гринів, мгр Оріяні Скоморох і мгр Марті Ткачук — належиться признання і подяка. Нашим паням, під проводом п-і Оксани Оришкевич теж — окрема подяка. Пані приготовили цікаву програму для дружин колеґ-лікарів і давали поради та інформації для позамісцевих гостей. Заходом пань відбувся літературний виступ читання власних поезій п-і Володимири Демус.

Дев'ятнадцята Конвенція УЛТПА відбудеться в днях 27, 28 і 29-го червня 1980 року у Детройті, Міч. ЗСА.

Д-р Данило Григорчук

Крайова Управа Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії в ЗСА

повідомляє Членів Братства й всіх Побратимів, що

16-ий КРАЙОВИЙ ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД БРАТСТВА

відбудеться

в днях 1-2-го вересня 1979 року

на Оселі Українського Братського Союзу

„Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

ПРОГРАМА:

Субота, 1-го вересня
Год. 9:00-10:30 рано — Реєстрація делеґатів і гостей.
Год. 11:00-6:00 веч. — Ділові наради.
Год. 7:00-9:00 веч. — Спільна вечеря.
Год. 9:00 веч. — ДИВІЗІЙНА ЗАБАВА Оркестра Н. ГІРНЯКА.

Неділя, 2-го вересня
Год. 10:00 рано — Спільна участь у Богослужбах.
Год. 12:00 в полудне — СОБОРНА ПАНАХИДА за Вояків 1-ої УД полягих у боях під Бродами.
Год. 4:00 по полудні — КОНЦЕРТ.

- *Господарем 16-го Крайового З'їзду є* **Станиця Братства в Ню Йорку.**
- *В справі приміщень, просимо звертатися до* **Адміністрації Оселі „Верховина". Телефон (914) 856-1323.**

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

Інж. АДРІЯНА ЛАПИЧАКА

на Фонд Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті

50.00 дол. складають

мгр Адам і Марія ГОРДИНСЬКІ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

бл. п.

ІВАНА ВОЛОДИМИРА КОБЗЯРА

відправиться

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

15-го серпня 1979 р., о год. 9-ій рано в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

ДРУЖИНА з ДІТЬМИ

Український Національно-Демократичний Союз

в глибокому смутку повідомляє Членів і Приятелів, що дня 27-го липня 1979 року в Ню Йорку, упокоївся в Бозі наш визначний член, науковець, учасник Визвольних Змагань

бл. п. Проф. ЮХИМ НЕЩАДИМЕНКО

ПОХОРОНЕНО Його дня 30-го липня б. р. на Українському Православному Цвинтарі у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Дружині Аллі, складаємо вислови глибокого співчуття.

За Управу УНДС:
МИКОЛА ШПИТКО, голова
Майор Я. ФАРТУШНИЙ, секретар

В ДЕСЯТУ, НЕВИМОВНО СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

Д-ра РОМАНА КУЗІВА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

у вівторок, 14 серпня 1979 р., о год. 8 ранку

В ЦЕРКВАХ

св. Михаїла, Cherry Hill, N.J.

і

св. Йосафата, Trenton, N.J.

Просимо Родину, Приятелів і Знайомих, згадати Покійного у своїх молитвах в цей сумний для нас день.

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ

Ділимося зі Спортовою Громадою сумною вісткою, що 29-го липня 1979 року відійшов у Вічність

сл. п.

Інж. АДРІЯН ЛАПИЧАК

колишній активний спортовик, а останнь організатор і виховник спортової молоді.

Шановній Дружині і Рідні, складаємо найсердечніші співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Ділимося сумною вісткою, що 8-го серпня 1979 року, спочив у Бозі, прийнявши Святі Тайни, Лицар Залізного Хреста, Кавалір Орденів — Симона Петлюри, св. Ґеорґія, Сербської Звізди Караґеорґія та інших

Генерал-Поручник

св. п.

МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ КРАТ

проживши 87 років.

ПОХОРОН в понеділок, 13-го серпня 1979 р., о год. 11-ій ранку на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

Братство кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії

ділиться сумною вісткою з Членами Братства, Комбатантами та Громадянством, що дня 8-го серпня 1979 року відійшов у Вічність Начальник Штабу Запорізької Дивізії Української Народної Республіки, Командир 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії і Командант табору полонених 1-ої Дивізії Української Національної Армії в Белярії, Італія

сл. п. Генерал-Поручник

МИХАЙЛО КРАТ

ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН БРАТСТВА.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 10-го серпня 1979 р., о год. 7.30 вечора в похоронному заведенні Бугая при Commor St., Hamtramck, Mich.

ПОХОРОН в понеділок, 13-го серпня 1979 року, о год. 11-ій ранку на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Вельмишановній Дочці та Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

Головна та Крайові Управи Братства 1-ої УД УНА

Братство кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії Станиця в Детройті, Міш.

в глибокому смутку повідомляє усіх Членів Братства і всю Українську Громаду в діяспорі, що що в середу, дня 8-го серпня 1979 р., о год. 4-ій по пол., відійшов від нас у Вічність, проживши 87 років

сл. п.

МИХАЙЛО КРАТ

Генерал-Поручник Армії УНР і Командир 1-ої Дивізії Української Національної Армії.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в Детройті і на місці Вічного Спочинку на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Родині глибоке співчуття складають —

Управа і Члени Станиці

Грають діти України

Бандуристи Школи Кобзарського Мистецтва, поміж ними їх керівник Володимир Юркевич.

Ніжно звучить бандура. А думки линуть в Україну, туди де на своїй і несвоїй землі, цей чудовий музичний інструмент знаходиться у тенетах московської цензури. Повільно ллється чарівна ніжна пісня — це грають діти України. Ще прийде той великий час визволення, коли ці діти соловейками полинуть по всій Україні і тоді від сивих Карпатських гір до Чорного моря продзвенить їхня пісня. І думаю, що першою піснею цих соловейків буде наш гимн „Ще не вмерла Україна". А разом з ними заспіває Україна.

Щороку молоді бандуристи Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку показують багаточисленним глядачам свою працю. А школі є чим похвалитися! Коли розповідаєш чужинцям про Україну, про наш народний музичний інструмент бандуру, то знаходиш чужинців, що знають про Школу Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку. І дійсно, вони гідно репрезентують Україну на багатьох концертах перед чужинецьким світом, тож слава про неї розійшлися по всій Америці.

21-го червня ц. р. відбувся черговий концерт з нагоди закінчення шкільного року у приміщенні Українського Народного дому в Ню Йорку. Голова Об'єднаного Українсько-Американського Комітету інж. Є. Івашків у своєму коротенькому слові відзначив, що Школа Кобзарського Мистецтва існує завдяки спонсорській пожертви праці п. Миколи Чорного, праця якого заслужила на високе признання не тільки серед українців, а й серед чужинецького світу, завдяки бо йому молоді бандуристи гідно несуть правду про Україну. Молодих бандуристів також привітав мгр І. Базарко, екзекутивний директор УККА і співпрезидент СКВУ на другу каденцію. На залі були присутні: парох української католицької церкви з Джерзі Сити о. Данусяр, о. Мудрий з Озон Парку, о. Базилевський з катедри св. Володимира і о. І. Ткачук.

Розпочав концерт її адміністратор п. М. Чорний, який розповів про успіхи школи за останній рік, а програмою по-професійному провадила відома телевізійна акторка п-і Ляриса Лисняк.

Дівчата з Відділу в Озон Парку: І. Івасишин, Н. Гончаренко, К. Васло, Н. Гуменюк, О. Ходоба з великим піднесенням виконали народну волинську пісню в обрібці К. Місевича „В зеленім гаю". Цікаво, що дівчатка грають на бандурі всього рік, а успіхи мають великі. Маленький Андрій Стусик, якому лише 11 років і напевно йому ще тяжко тримати в руках бандуру з успіхом виконав народно-жартівливу пісню „Їшов козак потайком". Глядачі подякували йому гучними оплесками. Олесь Фурда, член ансамблю, блискуче виконав „Пісню волі" у власній обробці. Розвеселила глядачів пісня „Кісельок", що її добре виконав Ярослав Галатин. Ярослав Галатин і Олесь Фурда разом продемонстрували високе мистецтво, виконуючи народну пісню „За кувала зозуленька". Брати — Володимир і Івась Лехіцькі виконали в'язанку народних пісень, а потім заспівали народну пісню „Гей, дівчино, гумить гай" у власному аранжуванню. Тут треба відмітити, що це не вперше ми мали нагоду почути гру тих двох талановитих бандуристів, які як видно інтенсивно працюють над бандурою. Після того молодша група з Відділу школи при СУМ в Асторії виконали бездоганно „Полтавський танок". Відтак Уля та Лада Лисняки, Катруся та Софійка Малаховські заспівали „Зажурились Галичанки".

На закінчення цього чудового концерту виступила об'єднана група і всі відділи разом з Ансамблем виконали: „Харківський танок" та дві пісні „За городом качки пливуть" та „Ой під гаєм гаєм". Об'єднаною групою, понад п'ятдесят бандуристів, керував Володимир Лехіцький, який веде дві групи бандуристів при осередку СУМ в Асторії. Ліда Чорна і Марко Івасишків ведуть молодшу групу в Ню Йорку. Ярослав Саленко провадить групу в Джерзі Сити. Молоді Теодор і Христофор Боднарі виконали популярну пісню „У вишневому садочку" у власній обробці. Відтак ансамбль бандуристів під диригентурою Володимира Юркевича заграв та заспівав по-англійськи „Май Кантрі" та „З чистим серцем" Чайковського.

Новий музичний керівник школи, маестро Володимир Юркевич, завдяки якому школа почала виступати зі співом під бандуру, виконав і порадував глядачів новітньою думою „Чого плачеш Україно?"

Це був небуденний концерт, який показав, що Школа кобзарського мистецтва із року-в-рік удосконалює свою працю, від якої залежать мистецькі успіхи школи.

Летить пісня в Україну, і віримо ми, що діти, які з таким успіхом виступали на цьому концерті, коли прийде великий час визволення, полинуть як соловейки по всій Україні і разом з нами заспіває Україна. А цей час прийде, ми в це віримо!

Василь Попович

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Христина Саламаха — визначна градуантка Лойола коледжу

Христина Саламаха

Христина Оксана Саламаха — це ще одна молода українська людина, яка завдяки своєму талантові та наполегливій праці здобула визначні успіхи та признання не тільки для себе, але і для української громади. 27-го травня ц. р. під час градуаційних церемоній знаного Лойола коледжу в Балтиморі їй надано ступінь бакалавра із відзначенням „сумма кум ляуде". Студіюючи математичні науки протягом останніх чотирьох років вона рівнож добилася й інших відзначень, а саме медалі Білена, встановленої 1880 року, за найвищу середню оцінку із всіх предметів та медалі математичного відділу коледжу. Її прізвище було поміщене в 1979-му річному „Хто є Хто" в американських університетах та коледжах.

Христина, дочка п-і Богданни та інженера Богдана Саламахи, голови балтиморського Відділу УККА, народилася в Трентоні, Н. Дж., переїхавши згодом до Балтимору, де закінчила народну, середню та вищу освіту. В шкільні та студентські роки була активною в Пласті, закінчила школу українознавства матурою, була учасницею Літніх Українознавчих Курсів в Гарварді.

Христя є членом 320-го Відділу УНС. Вона працюватиме професійно в Меріленді. Ще в грудні минулого року фірма Сінгера запропонувала їй працю, що її вона почне в одній із відділів цієї фірми у Сілвер Спрінг, плянуючи відначас продовжувати свою освіту.

І. М.

У пам'ять д-ра Володимира Івануси

Дня 27-го червня минув рік, від несподіваної смерти д-ра Володимира Івануса, людини надзвичайно шляхетної вдачі, лагідної і учинної.

Д-р В. Іванус втішався великою повагою і люб'ю серед своїх друзів та співробітників на різних університетах, де доводилось йому працювати. Зокрема д-р Іванус мав великий вплив на українську студентську молодь, що їй він постійно служив своїми професійними порадами з притаманною йому успішною лагідністю, вирозумінням і знанням.

Народився д-р Володимир Іванус 11-го серпня 1910 року в Кракові, в родині банкового урядника. Початкову школу закінчив в Станиславові, а гімназію в Золочові в 1929 році. Ще на рідних Землях у 1935 році закінчив правничі студії дипломом магістра у Львівському університеті.

Згодом цілий час до 1944 року працював професійно в Ряшівському повіті в Кольбушовій та в Соколові. З приходом большевиків навали переїздить до Відня, а дальше до Баварії, де поселюється у найбільшому тоді таборі українських втікачів в Карсфельді біля Мюнхену. По ліквідації табору переїздить на Фрайман — Варнер Касерне, де і знаходить вірну подругу життя Володимиру з дому Бойчук, з якою одружується в 1948 році. В червні 1951 року разом з дружиною виїздить за океан і поселюється напостійно в Ню Йорку.

Саме в часі перебування його в Мюнхені і околицях він вповні включається в академічне життя Мюнхену, крім того студіює і працює в адміністрації університету УНРА із самого початку його існування.

Після ліквідації університету УНРА в 1947 році він переходить на працю до УТГІ, займаючи пост секретаря правничого відділу. Працюючи в університеті УНРА та УТГІ, набуває нову професію, диплом магістра фармації у 1950 році. Крім того, він не занедбує своєї первісної професії і посилює свої правничі студії на факультеті права суспільно-економічних наук в УВУ і завершує їх докторатом в 1958 році, обороняючи докторську тезу „Організація Об'єднаних Націй в порівнянню з Лігою народів".

На новому місці поселення — ділить долю тисячів нашої інтелігенції — працює фізично, не перестає продовжувати праці над собою і після певної підготови у 1959 році частинно повертається знову до своєї улюбленої професії і працює в правничій бібліотеці Колюмбійського університету. Тут з притаманною йому наполегливістю здобуває нову професію магістра бібліотекознавства в 1964 році. Дальше професійно працює в різних правничих університетських бібліотеках Америки (Ню Йорк правнича школа, Нюйоркський університет, університет Південної Міссісіпі) аж до свого відходу на емеритуру в 1975 році.

Д-р Володимир Іванус ще в Мюнхенському періоді в часі свого академічного росту і праці, завжди знаходить час для молодших своїх колег. Своїми порадами допомагав їм у їхній праці. Він знав ціну науки, свою особистим прикладом вказував, що тільки через освіту і всебічне знання — студенти можуть принести користь Батьківщині.

Тому і не диво, що на новому поселенні в Америці він знову рішився ділити долю українського студента — заробітчанина. Маючи вже тоді великий життьовий досвід, знання і академічну освіту, і практику різних європейських університетів — став найкращим прикладом — гідним наслідування. У річницю його смерти згадуємо його як велику втрату не тільки для його родини але і цілої української спільноти.

П. Г.

Небуденний Ювілей

Парафія Катедри св. Володимира в Ню Йорку пережила в неділю, 6-го травня ц.р. особливу імпрезу: відзначення потрійного ювілею довголітнього диригента хору цієї Катедри, проф. Василя Прокоповича Завітневича, цебто 80-річчя з дня народження, 50-річчя його наукової праці та 30-річчя праці в ЗСА на церковному полі. Ювілей влаштував окремий комітет при Катедрі св. Володимира.

Святочність Ювілею започатковано Архиєрейською св. Літургією, очоленою Предстателем катедри, Архиєпископом Марком, у сослуженні настоятеля о. прот. В. Базилевського, о. прот. С. Непріля та диякона Тараса Чубенка. Молитовний настрій Богослуження підносив прекрасний спів катедрального хору під керівництвом Ювілята.

Після св. Літургії усі учасники Богослужбових відправ перейшли до парафіяльної залі де відбувся ювілейний бенкет та мистецька програма. Господарем бенкету був д-р В. Богданів.

На мистецьку частину склалися: сольоспів Ганни Шерей, Олени Зам'ятої, Жені Турянської, Юрія Федорова, та бандуристок ім. Л. Українки — Ніни Галіон, Лариси Поливода, з хористками П. Тіторенко й Валі Олійник. Юрій Федорів відспівав з великим чуттям пісні: „Рідна мати моя", „Рушничок", „Розлука"(Як давно) і „Чужина". Заповідаючи свої пісні, п. Федорів висловив свою велику пошану до Ювілята, заявивши, що заслужені проф. Завітневичові він став національно свідомим українцем.

Пані Г. Шерей і О. Зам'ятя дуетом чудово проспівали пісню: „Тихесенький вечір на землю сідає". — Із особливою насолодою прослухали гри й співу бандуристок, під керівництвом п-і Галіон, пісні: „По діброві вітер віє", „Зачарована весна", „Зашуміли луги", „Ой, вербо, вербо", та „Ой, у полі могила". Присутні висловлювали свою вдячність виконавцям мистецької програми довгими оплесками.

Софія Першин прочитала наспілі привіти для Ювілята, зокрема від президента ЗСА Джіммі. Картера, від Блаженнішого Митрополита Мстислава та від низки видатних особистостей. З особливим признанням і вдякою Ювілятові за його багатогранну працю — вітав проф. Завітневича Владика Архиєпископ Марко. Особливо сердечно вітав проф. Завітневича з його знаменним ювілеєм настоятель Катедри, о. прот. В. Базилевський, а також о. прот. П. Мелех. Тепло вітав Ювілята з його великим ювілеєм проф. С. Лозовський, згадуючи з вдячністю допомогу Ювілята в його приїзді до Америки. Щиро вітав Ювілята голова Парафіяльної Ради, І. Куравський, який вручив Ювілятові скромну пам'ятку. Також ж вітання від імени Парафіяльної Ради склав адв. В. Поливко. Від імени Української Вільної Академії Наук вітав проф. Завітневича з його потрійним ювілеєм — зокрема з 50-річчям його наукової праці — д-р І. М. Новосівський, побажавши йому дальших многих творчих літ і світлих успіхів. Усні вітання склали ще голова Парафіяльної Ради Церкви св. Духа в Ню Йорку.

Зворушений словами пошани, теплих почувань і побажань з нагоди його потрійного ювілею — проф. Завітневич подякував усім за щирі привіти та жести тепло-сердечних відношень, а зокрема за вшанування цих його річниць зворушливою для нього урочистістю. Він переказав свій життєвий і творчий шлях. Ось шлях його творчого життя: Василь Прокопович Завітневич у 1899 році у Прилуках, на Полтавщині, де він проходив початкову й середню освіту, а вищу освіту в Києві, в Інституті Народного Господарства на Відділі права, який він закінчив у 1926 році. Аспірантський стаж відбував в Комісії українського звичаєвого права під керівництвом проф. А. Крістера. Після захисту в 1928 році кандидатської праці став членом цієї Комісії і юрисконсультом ВУАН. У зв'язку з процесом СВУ зліквідовано цю комісію, а Ювілятові дозволено набути іншу кваліфікацію. Тоді, у 1930 році, він вписується на мовно-літературний Відділ Інституту Народного Господарства що його й закінчує. Склавши іспит перед окремою комісією Комісаріяту Освіти, отримує право викладати українську мову і літературу. У 1938 році його запрошено читати курс української мови в Київському Педагогічному Інституті з адміністративною функцією декана Відділу. У 1941 році він склав кандидатський іспит з української мови й літератури, написавши дисертацію на тему: „Життя і творчість А. Тесленка". Академія Наук УССР дала цій праці високу оцінку, гідну для надання наукового звання.

З 1943 року він виемігрував до Німеччини, де він обмежився до провадження хорів У 1948 році переїхав до Ню Йорку, ЗСА, і в парафії катедри св. Володимира приняв обов'язок диригента церковного хору, та, взагалі, включився у загальне церковне-релігійне життя Української Православної Церкви в ЗСА Від років діє як директор Науково-Богословського Інституту Української Православної Церкви в ЗСА, з рамени якого він зредагував цілу низку видань. Він теж є секретарем Митрополичої Ради Української Православної Церкви в ЗСА. — З цих даних нашого Ювілята присутні могли усвідомити собі про багатий творчий баланс Ювілята на його так кольоритному життєвому шляху: у страшній совєтській дійсності та повного нестатків і невигод скитальського та еміграційного життя.

Молитовно завершено цей небуденний, добре зорганізований і гарно переведений ювілейний бенкет.

І. М. Новосівський